

אמרו לו פרק שלישי בריתות

טו.

עין משפט גור מצוה

כב א מיי פייב מהל' שמיטה
ה' יל'
גב ב מיי פייב מהל' שמיטה
ה' יל'
גב ב מיי פייב מהל' שמיטה
ה' יל'
גב ב מיי פייב מהל' שמיטה
ה' יל'
גב ב מיי פייב מהל' שמיטה
ה' יל'
גב ב מיי פייב מהל' שמיטה
ה' יל'
גב ב מיי פייב מהל' שמיטה
ה' יל'

לעזי רש"י

טרייל"א. גפן-דליות.

רבינו גרשום

דקאמר בפי' אור ארבעה עשר
והבנתו חייב כרת שפאלקו ונכנס
למקדש לטובל ואלקין ממאן
בטומאה דרבנן לא חזי כרית כרית
אלא לאו בעלמא: נכנס למקדש
והיה ורשה לא ידעני א שיה
היה במקדש קאמר או שיה
באילתו: ר' אלעזר אמר אם
הפיקס בה באורו בתוין שלא
שתאן ביחד או אם נתן סמך
מיס כל שיהו ושחאו ונכנס
פסוה: למה לי שיהיה דקנין.
והנכנס למקדש (ושהו) דשעמט
דינכנס למקדש יאן ושהו ושם
אינו צריך שיהיה ליה אלא
מכיון ששכנס היה הוא חייב
דאפי' התם בסמכתו שבעת דקא
בעי שיהיה שיעור השמחה
הני מילי שניטמא בפניו בהכלל
אבל בשניטמא בחייו לאיתר
כשנכנס חייב: אמר רב יהודה
האי ושהו דקנין: ביחולא חכמי:
איכ מה הל' ין. אלא ששכר
נפקא לומר דין קין מניין ויין
כל שיהו מוחזקין עליו לא
בעלמא ולא מיתנה: לוי שאר
משכרין באהורו: ר' ינאי כיד
שכחותו חייב עליו מיתנה: גמרינן
שכר שכר מניין דמכוב מין
ושכר יודי מאן ושכר דניין בין
מיירי ולא בשאר משכרין: במאן.
כר' יהודה דהא איתו אמר ועל
שאר משכרין באהורו: טובינאי
הדימי: מוטב שבחמיני וחלי
כמותו: אתא לקמי' דרב אשי.
כר' ליהור' לו דניין דביטחיה:
איל' ויל הדינאי ואת למחז.
שלאחרא איליה בא לפניו: דרב
לא מקום אפורא בעילי. לדרוש
להורות: ביט' אפורא איליה
דיט' עני משום שכרות שלא
ישעו ומשום שכרות נמי לא
רצה להחיר לו עד למחר: איל'
רב אחא והאמר רב הלכתי בר'
אלעזר שאם נתן אלו חייב מים
כל שחן פטור דאני משכר:
הא ברביעית (במסות) בשאיני
שוחה אלא ברביעית נתתן בו
מים כל שחן אלו משכר אפי'
אם יהא יותר ברביעית אפי'
שנתן בו מים כל שחן אלו
מפי' טמנו ושכר ואזי שחתי
יין יותר ברביעית: ולהבדיל
דמכוב בתר יין ושכר לא תשת
לימד דשחתי יין אל יורה:
בין הקדש ובין החול. הייתי
דמים גרובין וחומים והקדשות
להורות באיהו ענין שאמר שיהיה
קדש שאם אפור עשית אתר
חול: ולהורות זו ורואה של
איסור ויהיה: את כל החקיק
אלו המדרש. שאם יודע בהנהגה
בפירוש מקראות לא יפטר ולא
יורה בהן אם הוא שחתי: אשר
דבר זו הלכה. (ומשנה) שאילו
במשנה שחתינו לא יפטרם זה
בשכלול להורות: ביד משנה זו
התלמוד שיש לו יעקוב של
עיקר שהתלמוד אמר: הלכתי
יכול אפי' משנה. לא יעקוב
בה אפי' שלא יתכן להורות:
תל' ולהורות: לא אמר אלא
בשונה בה עי' להורות: י' יסי
אמר יכול אפי' תלמוד לא ישנה
אפי' שלא יתכן להורות: תל'
להורות: יא' אינו אפי' עי' אפי'
להורות: יא' שחתי: שחתי יין
יכול להורות בו שחן שאם נתן

הרי שמות מוחלקים. ואף על גב דלעיל גבי עריות נזקק קרא אשה
לחייב על כל אשה ואשה חף על גב דגופין מוחלקין מי"מ הוה
פשיטא ליה לרבי עקיבא דגופין מוחלקין חייב על כל אחת ואחת:
עדות אהותו ענה. הקשה רבינו נזקק אמאי לא מיימי כרת דמכוב
באחותו דמחלקי רבנן לרבי ומיימי

לרבי ימאן ויש לומר דמיימי הא דפשוט
יומר וכהאי גוונא אשכחנא בנאדרין
(דף לז:) ובגמילה (דף ע"ב):
המתוק

משום א' שמות מוחלקין מחותו ומיקריא אם מחותו ומיקריא אם
המיו אבל גבי אוחו ואת בנו דכולהו אוחו ואת בנו מיקריא א' דאין שמות
מוחלקין לא אמר רב נחמן בר יצחק דלמא עד כאן לא קאמר סומכוס אלא
גבי אוחו ואת בנו דגופין מוחלקין אבל הכא דאין גופין מוחלקין אימא כר'
אבהו א"ר יוחנן ס"ל דא"ר אבהו א"ר יוחנן י' שארה הנה זמה היא יהכתוב
עשאן לכולן זמה אחת: מתנ' אמר רבי עקיבא א' שאלתי את רבן גמליאל
ואת ר' יהושע באיטלים של עימאום שהלכו ליקח בהמה למשתה בנו של רבן
גמליאל הבא על אחותו ועל אחות אביו ועל אחות אמו א' מהו חייב אחת על
כולן א' חייב על כל אחת ואחת א' אמרו לו לא שמענו אבל שמענו דבא על
ה' א' נשיו נדות בהעלם אחת שהיא חייב על כל אחת ואחת א' (ורואה אני)
שהדברים ק"ו: גמ' היכי דמי אילומא כדקתני מאי תיבעי ליה הרי שמות
מוחלקין הרי גופין מוחלקין אלא הכי קתני הבא על א' אחות אביו שהיא אחת
אמו א' חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת א' מהו מי אמרינן הרי
שמות מוחלקין או דלמא הרי אין גופין מוחלקין אמרו לו לא שמענו אבל
שמענו הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת א' שהוא שם אחד שחייב על כל אחת
ואחת משום נדה ורואינו שהדברים ק"ו ומה הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
א' שהיא שם אחת חייב על כל אחת ואחת א' מהו חייב אחת אביו שהיא אחת
אחות אמו שהן א' שמות אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת איכא למיפרך
מה לה' נדות שכן גופין מוחלקין א' אלא אמר קרא א' ערות אחותו גלה לחייב
על אחותו שהיא אחת אביו שהיא אחות אמו אמר רב אדא בר אבהו
המשכחת לה ברשיעא בר רשיעא שבא א' על אמו והוליד ב' בנות וחזר ובא
על אחת מהן והוליד בן ובא בנו על אחת אמו שהיא אחותו שהיא אחת אביו
דהוה ליה רשיעא בר רשיעא א' ת"ר בא עליה וחזר ובא עליה וחזר ובא
עליה חייב על כל אחת ואחת א' דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אינו חייב
אלא אחת ומודים חכמים לר' אליעזר הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
שהוא חייב על כל אחת ואחת הואיל והוא גרם להן אמר א' רבא לרב נחמן
מי אמרינן הואיל והוא גרם להן והתניא יהוה בהעלם אחת א' והיא בת'
העלמות הוא אינו חייב אלא אחת א' והיא חייבת על כל אחת ואחת אלא
אימא הואיל וגופין מוחלקין איבעיא להו קצר וקצר מה לי אמר רבי אליעזר
טעמא דר' אליעזר התם משום א' דהוא דעבד תרתין ואמטול לחכי אמר חייב
על כל אחת ואחת וה"ג דעבד תרתין או דלמא טעמיה דרבי אליעזר התם
על כל אחת ואחת האל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת בהעלם חייב
ביון דאפשר לו לערב שתי גרוגרות בבת אחת אינו חייב אלא אחת מאי
אמר רבה א' טעמא דר"א התם משום דעבד תרתין וה"ג הא עבד תרתין
ורב יוסף אמר טעמא דר' אליעזר התם א' דאי אפשר לו לערבן אבל אפשר
לו לערבן אינו חייב אלא אחת איתכיה אביי לרבה ר' אליעזר מחייב על ולדי
מלאכות במקום אבות א' מלאכות הא אב ואב בבת אחת פטור ואי אמרת
טעמא דרבי אליעזר משום דקעבד תרתין אמאי פטור אמר מר בריה א' דרבנן
אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא הכא במאי עסקינן בדלית א' המודלית על גבי
תאניה וקעבדן בבת אחת משום הכי מחייב רבי אליעזר הואיל ושמות מוחלקין
וגופין מוחלקין דכרותה קצר וקצר היכי משכחת לה דמימטר כגון שקצר שתי
גרוגרות בבת אחת אבל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת חייב:
מתנ' ועוד שאל רבי עקיבא אבר א' המודולדת בבהמה מהו אמרו לו
לא שמענו אבל שמענו אבר המודולדת אבר המודולדת שהוא טהור וכך היו
מובי

לעיס מולדה דקורא רבי משום הכי חייב שמים חף על גב דצנת אחת א' הואיל ושמות מוחלקין זה אכ זה מולדה וגופין מוחלקין
דשני צילנות הן: דכוסה היא אכ זה ואכ פטור כגון שקצר שתי גרוגרות צנת אחת דשמתא ללו מתנין הוא דעבד וצנת
אחת עשאן א' גופין ושמות מוחלקין נמי ליכא אבל קצר וחזר וקצר דמרתין מלאכות עבד דהעלם אחת מחייב ר' אליעזר: מתנ' אכר המודולדת
בבהמה. מלוש רובא ומעורה במקנת: סמו. שיעמא משום אכר מן החי כאלו נתלש לגמרי דקיימא לן דהעור והסוטה (מולין קמא): דלכר
מן החי מטמא כעבלה: א' אכר. הנתלש מן האדם לגמרי מטמא כמת צברק העור והסוטה (עס קמא): והמודוללת שדצוק קלת טהור:

שחטה ואת צמ צסה. לא עבד איסורא: ואחר כך שחט את צסה.
אל תשונה עכשיו נמצא ששחט צ' איסורים ראשונה אוחו ואת בנו
א' שלישי ושינה בנו ואוחו דבנו שינה ואוחו שלישי והילכך פוסג
פ' סומכוס חף על גב דשם אחד הן: דגופין מוחלקין על השלישי:
ושניה צלו חלו על איסורים על השלישי:
יו אכל הכא אין גופין מוחלקין:
דלמא כדר' אבהו. אכל הכא אע"ג

דעל ידי צמה וצת צמה וצת צנה
לפסרה הקנה עליו ג' איסורים ואין
גופין מוחלקין צה: זמה אחת. דלמי
חייב על אשה וצמה וצת צמה וצת
צנה צביאה אחת כמותי אלא אחת
והיינו ממות ואם כמותו ואם ממוי:
מתנ' ג' חשונות. עמאום.
מפרש צנמי: גמ' הרי שמוט
מוחלקין. שג' לאוין מוחלקין צה:
עו שיהי אוחו צני. דמפרש לקמי'
צריעא צר רשיעא: שמוט. לאוין:
עס א'. למה לא תקרב: ערום
אחוסו גלה. מפרש צפ"ק (ועל צ):
דלמיכר ליה ליה דרשא: כל עליו.
על אחת מכל הערות וחזר וצא עלת
דעלס אחת: צנא על ה' נשים נדוס.
צנלס אחת: הואיל והוא גרס לן.
למיכר כל אחת מטמא דליינו ה' טהולות
לכל הוה אכר חס מיימי ה' טהולות
אכל ה' צילות צערה אחת דהעלס
א' היא נמי לא מטמא אלא חד וכן
עו וזו אחת מטמא על ה' נשים
הוא: הוא דעלס אחת. צין צנאן ה'
צילות צה' עריות צין ה' צילות עו
כל אחת: וכן יסא ה' העלמות. שרע
לכל אחת צין כל צילה וצילה מצימתי
הוא אינו חייב אלא אחת על כל אחת
א' והיא על כל צילה וצילה חייבת
ה' דהיינו על כל צילה וצילה. אלמלא
חף על גב דהוא גרס לכל אחת דהייב
ה' טהולות לא צני הוא למיימי על
כל חלד אלא אחת: ואית ספרים
דכמי צהו כל צהו דעלס אחת והוא
צ' העלמות. ועברה אחת מיימי לאון
נקייה הוא וישר' כמיו: קלר. בגרוגרת
צצנת חוה יסו השיעור חזר וקצר
דעלס א' מה לי אמר רבי אליעזר:
שני צילות א' נערב. הילכך חשיבי
קצירת שתי גרוגרות אפשר
לערב ולקצור צנת אחת: ר' אליעזר
מחייב על ודני מלאכות במקום צנולס
מלאכות. שחם עשה אכ ומולדה צנולס
אחת חייב שמים א' ואכ כגון קצר
וקצר חזו או אכ מלאכה פטור מן אחת:
הכל מציא עסקינן. הא דקמתי רבי
אליעזר כר' דייקנין מינה הא אכ
ואכ פטור: דליט. טרייל"א' של גפן
א' היא: המודלית על גבי סלסה.
ומתלס א' צמלה ואין ענניס בגפן
והיא צריך לצזור הגפן להסקה וקצן
ההולדה או חזר חזר חזר חזר חזר
דמיצ שמים חזר אפרי דמתלס הגפן
קוצר וחדל אומורה דמולדה דקוצר
דקיימא לן (שנת דף עג.) וזמנר ולרין

לעיס מולדה דקורא רבי משום הכי חייב שמים חף על גב דצנת אחת א' הואיל ושמות מוחלקין זה אכ זה מולדה וגופין מוחלקין
דשני צילנות הן: דכוסה היא אכ זה ואכ פטור כגון שקצר שתי גרוגרות צנת אחת דשמתא ללו מתנין הוא דעבד וצנת
אחת עשאן א' גופין ושמות מוחלקין נמי ליכא אבל קצר וחזר וקצר דמרתין מלאכות עבד דהעלם אחת מחייב ר' אליעזר: מתנ' אכר המודולדת
בבהמה. מלוש רובא ומעורה במקנת: סמו. שיעמא משום אכר מן החי כאלו נתלש לגמרי דקיימא לן דהעור והסוטה (מולין קמא): דלכר
מן החי מטמא כעבלה: א' אכר. הנתלש מן האדם לגמרי מטמא כמת צברק העור והסוטה (עס קמא): והמודוללת שדצוק קלת טהור:

תוספות ער כאן א' קאמר סומכוס א"א באותו ואת בנו דגופין מוחלקין. וענין אמות אשה נמי אפי' על השלישי שהיא אחת מוחלקין
על כל אחת ואחת א' חייב על כל אחת ואחת א' אמרו לו לא שמענו אבל שמענו דבא על
ה' א' נשיו נדות בהעלם אחת שהיא חייב על כל אחת ואחת א' (ורואה אני)
שהדברים ק"ו: גמ' היכי דמי אילומא כדקתני מאי תיבעי ליה הרי שמות
מוחלקין הרי גופין מוחלקין אלא הכי קתני הבא על א' אחות אביו שהיא אחת
אמו א' חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת א' מהו מי אמרינן הרי
שמות מוחלקין או דלמא הרי אין גופין מוחלקין אמרו לו לא שמענו אבל
שמענו הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת א' שהוא שם אחד שחייב על כל אחת
ואחת משום נדה ורואינו שהדברים ק"ו ומה הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
א' שהיא שם אחת חייב על כל אחת ואחת א' מהו חייב אחת אביו שהיא אחת
אחות אמו שהן א' שמות אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת איכא למיפרך
מה לה' נדות שכן גופין מוחלקין א' אלא אמר קרא א' ערות אחותו גלה לחייב
על אחותו שהיא אחת אביו שהיא אחות אמו אמר רב אדא בר אבהו
המשכחת לה ברשיעא בר רשיעא שבא א' על אמו והוליד ב' בנות וחזר ובא
על אחת מהן והוליד בן ובא בנו על אחת אמו שהיא אחותו שהיא אחת אביו
דהוה ליה רשיעא בר רשיעא א' ת"ר בא עליה וחזר ובא עליה וחזר ובא
עליה חייב על כל אחת ואחת א' דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אינו חייב
אלא אחת ומודים חכמים לר' אליעזר הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
שהוא חייב על כל אחת ואחת הואיל והוא גרם להן אמר א' רבא לרב נחמן
מי אמרינן הואיל והוא גרם להן והתניא יהוה בהעלם אחת א' והיא בת'
העלמות הוא אינו חייב אלא אחת א' והיא חייבת על כל אחת ואחת אלא
אימא הואיל וגופין מוחלקין איבעיא להו קצר וקצר מה לי אמר רבי אליעזר
טעמא דר' אליעזר התם משום א' דהוא דעבד תרתין ואמטול לחכי אמר חייב
על כל אחת ואחת וה"ג דעבד תרתין או דלמא טעמיה דרבי אליעזר התם
על כל אחת ואחת האל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת בהעלם חייב
ביון דאפשר לו לערב שתי גרוגרות בבת אחת אינו חייב אלא אחת מאי
אמר רבה א' טעמא דר"א התם משום דעבד תרתין וה"ג הא עבד תרתין
ורב יוסף אמר טעמא דר' אליעזר התם א' דאי אפשר לו לערבן אבל אפשר
לו לערבן אינו חייב אלא אחת איתכיה אביי לרבה ר' אליעזר מחייב על ולדי
מלאכות במקום אבות א' מלאכות הא אב ואב בבת אחת פטור ואי אמרת
טעמא דרבי אליעזר משום דקעבד תרתין אמאי פטור אמר מר בריה א' דרבנן
אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא הכא במאי עסקינן בדלית א' המודלית על גבי
תאניה וקעבדן בבת אחת משום הכי מחייב רבי אליעזר הואיל ושמות מוחלקין
וגופין מוחלקין דכרותה קצר וקצר היכי משכחת לה דמימטר כגון שקצר שתי
גרוגרות בבת אחת אבל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת חייב:
מתנ' ועוד שאל רבי עקיבא אבר א' המודולדת בבהמה מהו אמרו לו
לא שמענו אבל שמענו אבר המודולדת אבר המודולדת שהוא טהור וכך היו
מובי

תוספות ער כאן א' קאמר סומכוס א"א באותו ואת בנו דגופין מוחלקין. וענין אמות אשה נמי אפי' על השלישי שהיא אחת מוחלקין
על כל אחת ואחת א' חייב על כל אחת ואחת א' אמרו לו לא שמענו אבל שמענו דבא על
ה' א' נשיו נדות בהעלם אחת שהיא חייב על כל אחת ואחת א' (ורואה אני)
שהדברים ק"ו: גמ' היכי דמי אילומא כדקתני מאי תיבעי ליה הרי שמות
מוחלקין הרי גופין מוחלקין אלא הכי קתני הבא על א' אחות אביו שהיא אחת
אמו א' חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת א' מהו מי אמרינן הרי
שמות מוחלקין או דלמא הרי אין גופין מוחלקין אמרו לו לא שמענו אבל
שמענו הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת א' שהוא שם אחד שחייב על כל אחת
ואחת משום נדה ורואינו שהדברים ק"ו ומה הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
א' שהיא שם אחת חייב על כל אחת ואחת א' מהו חייב אחת אביו שהיא אחת
אחות אמו שהן א' שמות אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת איכא למיפרך
מה לה' נדות שכן גופין מוחלקין א' אלא אמר קרא א' ערות אחותו גלה לחייב
על אחותו שהיא אחת אביו שהיא אחות אמו אמר רב אדא בר אבהו
המשכחת לה ברשיעא בר רשיעא שבא א' על אמו והוליד ב' בנות וחזר ובא
על אחת מהן והוליד בן ובא בנו על אחת אמו שהיא אחותו שהיא אחת אביו
דהוה ליה רשיעא בר רשיעא א' ת"ר בא עליה וחזר ובא עליה וחזר ובא
עליה חייב על כל אחת ואחת א' דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אינו חייב
אלא אחת ומודים חכמים לר' אליעזר הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
שהוא חייב על כל אחת ואחת הואיל והוא גרם להן אמר א' רבא לרב נחמן
מי אמרינן הואיל והוא גרם להן והתניא יהוה בהעלם אחת א' והיא בת'
העלמות הוא אינו חייב אלא אחת א' והיא חייבת על כל אחת ואחת אלא
אימא הואיל וגופין מוחלקין איבעיא להו קצר וקצר מה לי אמר רבי אליעזר
טעמא דר' אליעזר התם משום א' דהוא דעבד תרתין ואמטול לחכי אמר חייב
על כל אחת ואחת וה"ג דעבד תרתין או דלמא טעמיה דרבי אליעזר התם
על כל אחת ואחת האל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת בהעלם חייב
ביון דאפשר לו לערב שתי גרוגרות בבת אחת אינו חייב אלא אחת מאי
אמר רבה א' טעמא דר"א התם משום דעבד תרתין וה"ג הא עבד תרתין
ורב יוסף אמר טעמא דר' אליעזר התם א' דאי אפשר לו לערבן אבל אפשר
לו לערבן אינו חייב אלא אחת איתכיה אביי לרבה ר' אליעזר מחייב על ולדי
מלאכות במקום אבות א' מלאכות הא אב ואב בבת אחת פטור ואי אמרת
טעמא דרבי אליעזר משום דקעבד תרתין אמאי פטור אמר מר בריה א' דרבנן
אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא הכא במאי עסקינן בדלית א' המודלית על גבי
תאניה וקעבדן בבת אחת משום הכי מחייב רבי אליעזר הואיל ושמות מוחלקין
וגופין מוחלקין דכרותה קצר וקצר היכי משכחת לה דמימטר כגון שקצר שתי
גרוגרות בבת אחת אבל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת חייב:
מתנ' ועוד שאל רבי עקיבא אבר א' המודולדת בבהמה מהו אמרו לו
לא שמענו אבל שמענו אבר המודולדת אבר המודולדת שהוא טהור וכך היו
מובי

תוספות ער כאן א' קאמר סומכוס א"א באותו ואת בנו דגופין מוחלקין. וענין אמות אשה נמי אפי' על השלישי שהיא אחת מוחלקין
על כל אחת ואחת א' חייב על כל אחת ואחת א' אמרו לו לא שמענו אבל שמענו דבא על
ה' א' נשיו נדות בהעלם אחת שהיא חייב על כל אחת ואחת א' (ורואה אני)
שהדברים ק"ו: גמ' היכי דמי אילומא כדקתני מאי תיבעי ליה הרי שמות
מוחלקין הרי גופין מוחלקין אלא הכי קתני הבא על א' אחות אביו שהיא אחת
אמו א' חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת א' מהו מי אמרינן הרי
שמות מוחלקין או דלמא הרי אין גופין מוחלקין אמרו לו לא שמענו אבל
שמענו הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת א' שהוא שם אחד שחייב על כל אחת
ואחת משום נדה ורואינו שהדברים ק"ו ומה הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
א' שהיא שם אחת חייב על כל אחת ואחת א' מהו חייב אחת אביו שהיא אחת
אחות אמו שהן א' שמות אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת איכא למיפרך
מה לה' נדות שכן גופין מוחלקין א' אלא אמר קרא א' ערות אחותו גלה לחייב
על אחותו שהיא אחת אביו שהיא אחות אמו אמר רב אדא בר אבהו
המשכחת לה ברשיעא בר רשיעא שבא א' על אמו והוליד ב' בנות וחזר ובא
על אחת מהן והוליד בן ובא בנו על אחת אמו שהיא אחותו שהיא אחת אביו
דהוה ליה רשיעא בר רשיעא א' ת"ר בא עליה וחזר ובא עליה וחזר ובא
עליה חייב על כל אחת ואחת א' דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אינו חייב
אלא אחת ומודים חכמים לר' אליעזר הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
שהוא חייב על כל אחת ואחת הואיל והוא גרם להן אמר א' רבא לרב נחמן
מי אמרינן הואיל והוא גרם להן והתניא יהוה בהעלם אחת א' והיא בת'
העלמות הוא אינו חייב אלא אחת א' והיא חייבת על כל אחת ואחת אלא
אימא הואיל וגופין מוחלקין איבעיא להו קצר וקצר מה לי אמר רבי אליעזר
טעמא דר' אליעזר התם משום א' דהוא דעבד תרתין ואמטול לחכי אמר חייב
על כל אחת ואחת וה"ג דעבד תרתין או דלמא טעמיה דרבי אליעזר התם
על כל אחת ואחת האל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת בהעלם חייב
ביון דאפשר לו לערב שתי גרוגרות בבת אחת אינו חייב אלא אחת מאי
אמר רבה א' טעמא דר"א התם משום דעבד תרתין וה"ג הא עבד תרתין
ורב יוסף אמר טעמא דר' אליעזר התם א' דאי אפשר לו לערבן אבל אפשר
לו לערבן אינו חייב אלא אחת איתכיה אביי לרבה ר' אליעזר מחייב על ולדי
מלאכות במקום אבות א' מלאכות הא אב ואב בבת אחת פטור ואי אמרת
טעמא דרבי אליעזר משום דקעבד תרתין אמאי פטור אמר מר בריה א' דרבנן
אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא הכא במאי עסקינן בדלית א' המודלית על גבי
תאניה וקעבדן בבת אחת משום הכי מחייב רבי אליעזר הואיל ושמות מוחלקין
וגופין מוחלקין דכרותה קצר וקצר היכי משכחת לה דמימטר כגון שקצר שתי
גרוגרות בבת אחת אבל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת חייב:
מתנ' ועוד שאל רבי עקיבא אבר א' המודולדת בבהמה מהו אמרו לו
לא שמענו אבל שמענו אבר המודולדת אבר המודולדת שהוא טהור וכך היו
מובי

תוספות ער כאן א' קאמר סומכוס א"א באותו ואת בנו דגופין מוחלקין. וענין אמות אשה נמי אפי' על השלישי שהיא אחת מוחלקין
על כל אחת ואחת א' חייב על כל אחת ואחת א' אמרו לו לא שמענו אבל שמענו דבא על
ה' א' נשיו נדות בהעלם אחת שהיא חייב על כל אחת ואחת א' (ורואה אני)
שהדברים ק"ו: גמ' היכי דמי אילומא כדקתני מאי תיבעי ליה הרי שמות
מוחלקין הרי גופין מוחלקין אלא הכי קתני הבא על א' אחות אביו שהיא אחת
אמו א' חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת א' מהו מי אמרינן הרי
שמות מוחלקין או דלמא הרי אין גופין מוחלקין אמרו לו לא שמענו אבל
שמענו הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת א' שהוא שם אחד שחייב על כל אחת
ואחת משום נדה ורואינו שהדברים ק"ו ומה הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
א' שהיא שם אחת חייב על כל אחת ואחת א' מהו חייב אחת אביו שהיא אחת
אחות אמו שהן א' שמות אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת איכא למיפרך
מה לה' נדות שכן גופין מוחלקין א' אלא אמר קרא א' ערות אחותו גלה לחייב
על אחותו שהיא אחת אביו שהיא אחות אמו אמר רב אדא בר אבהו
המשכחת לה ברשיעא בר רשיעא שבא א' על אמו והוליד ב' בנות וחזר ובא
על אחת מהן והוליד בן ובא בנו על אחת אמו שהיא אחותו שהיא אחת אביו
דהוה ליה רשיעא בר רשיעא א' ת"ר בא עליה וחזר ובא עליה וחזר ובא
עליה חייב על כל אחת ואחת א' דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אינו חייב
אלא אחת ומודים חכמים לר' אליעזר הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
שהוא חייב על כל אחת ואחת הואיל והוא גרם להן אמר א' רבא לרב נחמן
מי אמרינן הואיל והוא גרם להן והתניא יהוה בהעלם אחת א' והיא בת'
העלמות הוא אינו חייב אלא אחת א' והיא חייבת על כל אחת ואחת אלא
אימא הואיל וגופין מוחלקין איבעיא להו קצר וקצר מה לי אמר רבי אליעזר
טעמא דר' אליעזר התם משום א' דהוא דעבד תרתין ואמטול לחכי אמר חייב
על כל אחת ואחת וה"ג דעבד תרתין או דלמא טעמיה דרבי אליעזר התם
על כל אחת ואחת האל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת בהעלם חייב
ביון דאפשר לו לערב שתי גרוגרות בבת אחת אינו חייב אלא אחת מאי
אמר רבה א' טעמא דר"א התם משום דעבד תרתין וה"ג הא עבד תרתין
ורב יוסף אמר טעמא דר' אליעזר התם א' דאי אפשר לו לערבן אבל אפשר
לו לערבן אינו חייב אלא אחת איתכיה אביי לרבה ר' אליעזר מחייב על ולדי
מלאכות במקום אבות א' מלאכות הא אב ואב בבת אחת פטור ואי אמרת
טעמא דרבי אליעזר משום דקעבד תרתין אמאי פטור אמר מר בריה א' דרבנן
אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא הכא במאי עסקינן בדלית א' המודלית על גבי
תאניה וקעבדן בבת אחת משום הכי מחייב רבי אליעזר הואיל ושמות מוחלקין
וגופין מוחלקין דכרותה קצר וקצר היכי משכחת לה דמימטר כגון שקצר שתי
גרוגרות בבת אחת אבל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת חייב:
מתנ' ועוד שאל רבי עקיבא אבר א' המודולדת בבהמה מהו אמרו לו
לא שמענו אבל שמענו אבר המודולדת אבר המודולדת שהוא טהור וכך היו
מובי

תוספות ער כאן א' קאמר סומכוס א"א באותו ואת בנו דגופין מוחלקין. וענין אמות אשה נמי אפי' על השלישי שהיא אחת מוחלקין
על כל אחת ואחת א' חייב על כל אחת ואחת א' אמרו לו לא שמענו אבל שמענו דבא על
ה' א' נשיו נדות בהעלם אחת שהיא חייב על כל אחת ואחת א' (ורואה אני)
שהדברים ק"ו: גמ' היכי דמי אילומא כדקתני מאי תיבעי ליה הרי שמות
מוחלקין הרי גופין מוחלקין אלא הכי קתני הבא על א' אחות אביו שהיא אחת
אמו א' חייב אחת על כולן או חייב על כל אחת ואחת א' מהו מי אמרינן הרי
שמות מוחלקין או דלמא הרי אין גופין מוחלקין אמרו לו לא שמענו אבל
שמענו הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת א' שהוא שם אחד שחייב על כל אחת
ואחת משום נדה ורואינו שהדברים ק"ו ומה הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
א' שהיא שם אחת חייב על כל אחת ואחת א' מהו חייב אחת אביו שהיא אחת
אחות אמו שהן א' שמות אינו דין שיהא חייב על כל אחת ואחת איכא למיפרך
מה לה' נדות שכן גופין מוחלקין א' אלא אמר קרא א' ערות אחותו גלה לחייב
על אחותו שהיא אחת אביו שהיא אחות אמו אמר רב אדא בר אבהו
המשכחת לה ברשיעא בר רשיעא שבא א' על אמו והוליד ב' בנות וחזר ובא
על אחת מהן והוליד בן ובא בנו על אחת אמו שהיא אחותו שהיא אחת אביו
דהוה ליה רשיעא בר רשיעא א' ת"ר בא עליה וחזר ובא עליה וחזר ובא
עליה חייב על כל אחת ואחת א' דברי ר' אליעזר וחכמים אומרים אינו חייב
אלא אחת ומודים חכמים לר' אליעזר הבא על ה' נשיו נדות בבת אחת
שהוא חייב על כל אחת ואחת הואיל והוא גרם להן אמר א' רבא לרב נחמן
מי אמרינן הואיל והוא גרם להן והתניא יהוה בהעלם אחת א' והיא בת'
העלמות הוא אינו חייב אלא אחת א' והיא חייבת על כל אחת ואחת אלא
אימא הואיל וגופין מוחלקין איבעיא להו קצר וקצר מה לי אמר רבי אליעזר
טעמא דר' אליעזר התם משום א' דהוא דעבד תרתין ואמטול לחכי אמר חייב
על כל אחת ואחת וה"ג דעבד תרתין או דלמא טעמיה דרבי אליעזר התם
על כל אחת ואחת האל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת בהעלם חייב
ביון דאפשר לו לערב שתי גרוגרות בבת אחת אינו חייב אלא אחת מאי
אמר רבה א' טעמא דר"א התם משום דעבד תרתין וה"ג הא עבד תרתין
ורב יוסף אמר טעמא דר' אליעזר התם א' דאי אפשר לו לערבן אבל אפשר
לו לערבן אינו חייב אלא אחת איתכיה אביי לרבה ר' אליעזר מחייב על ולדי
מלאכות במקום אבות א' מלאכות הא אב ואב בבת אחת פטור ואי אמרת
טעמא דרבי אליעזר משום דקעבד תרתין אמאי פטור אמר מר בריה א' דרבנן
אנא ורב נחומי בר זכריה תרגימנא הכא במאי עסקינן בדלית א' המודלית על גבי
תאניה וקעבדן בבת אחת משום הכי מחייב רבי אליעזר הואיל ושמות מוחלקין
וגופין מוחלקין דכרותה קצר וקצר היכי משכחת לה דמימטר כגון שקצר שתי
גרוגרות בבת אחת אבל קצר בגרוגרת חזרו וקצר בגרוגרת חייב:
מתנ' ועוד שאל רבי עקיבא אבר א' המודולדת בבהמה מהו אמרו לו
לא שמענו אבל שמענו אבר המודולדת אבר המודולדת שהוא טהור וכך היו
מובי

מסורת הש"ס